د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځېنې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالی مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه ورونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروړښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ښندېو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټی پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منّنه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه ځو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظنورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک ... مخ

شاعر ... 1
ښکلا او هنر ... 1
دصلح نړۍ ... 3
مینه اودوستی ... 5
صلح کل ... 7
ابتکار ... 7
ژوند ... 8
دمونښ دسفریوه خاطره ... 9
دهقانی ... 10
دوطن محبت ... 11
دوطن پالنه ... 12
ګرانه وطنه! ... 13
دوطن خاوره ... 15
سپین غر ... 16
په باغ کښې ... 18
آزادي ... 20
دزړه شکوه ... 21
دژوند ډیوه ... 21
پسرلی راغلی ... 23
دبهار فیض ... 24
دخزان سندره ... 25
دمني خاطره ... 26
په وربل باندې ګرد ... 27
دحسن جلوه ... 28
ملت اوممکلت ... 28
لوی افتخار ... 30
ویده ګوجر ... 32
ناڅاپي کاني ... 33
تګې اوریا ... 37
عاقبت ... 38
زما حال ... 39
دامیدرڼا ... 40
لمره! ... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه.. 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه... 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره.. 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم... 60
غريب ماشوم.. 61
خوارحسن.. 62
همدردي 63
حسن اونظر... 64
بېډاى.. 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې.. 67
په ليلى پسې ځم 69
څومره به ښه وى 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب... 72
انسان 73
څه جوړشوه؟.. 75
عدالت.. 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه... 79
خاورې اوګردونه... 79
علم اوپوهه 82
سرېتوب... 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون.. 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بې خبري... 87
علت اوسبب.. 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين.. 89
شعراو حكمت.. 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښايست بت ته سرتېتوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښي فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ربار   خو آرزو ورسره ددېدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري
مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته
ښکلي ښه دی که دهرسردنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي
شاعران له قیداوشرطه بي پرواوي

پتنګان ورسره عشق لري هرګوره
دډیوي ځا ی که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چي په هرسازکښي وي موزون دی
که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروا وتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چي ښکلي په ګډاوي

چي په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښي وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښي دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښي چي وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چي توري زلفي راخوري شي
دښایست دډیوي لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهېڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونو بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټي ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړونه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولي کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د ,,الفت" هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستی

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازره ته نژدي کاندي
دخوارجونګړي ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکي ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېڼې مې نیسي

مینه په مابانډي پېریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې

توره شپه خنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې ټيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادې غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی پې سرکوزی
ځان دې نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوريې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ يومٍ هُوَفِي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی يې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخی کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

يوچين کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خريداردی

ديارغيږ کښې کوه وي هرخوفشارونه
په همداسې مضيقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په رياضت دی
عيش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخليل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مين ګوره! خوښ په تنګ خوله دياردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مينه
زړه له ژونده نه توريږي که ژوندون توري تيارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بيزارنه يم
دبلاپه خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمينه راسره ده
همدغه مينه په زړه کښې راپيدابنې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پېدانشي باداران به بېچارې کا

دمونږ دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېږکښې نیول دنورومخکښې

که په خوښه اورضاوي څه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرترانې

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کودې نه تعویذنه شکراني

که په ګل پورې سینه مړې بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني څومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېږي اوپسونه   شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني څه لوی هنردی

ددهقان دبازوزوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلي زېور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تنہاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دځان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زیات دوطن غم خورم
دوطن دشرف سپریم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم
داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم
کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم
یم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غیرت ګټلی شی به ولې کم خورم
دوطن داعتلاترې یم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم
زه هغه یم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه یم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتې
وبه نه شیندې خوره مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی ېې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې ځکې دوطن پی دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچي اینسی په دې تي درسره خوله ده

هغه خوراو وروړګنه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! ځومره زیبایې

جنت دځمکې زره ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن وروڼوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته ول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کیمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کیماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تښاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بیدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول وړپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږې ګرځیدلې هسې

وری زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوی وي پې دپردیوبلبل

هرڅه له رو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو

ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کیني پکښې راز راز خزانې لټوي

زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پیداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي

ځمکه که کیني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولـه وسپنې فولاد اوماشینونه جوړکړه

مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاویل چې کوه قاف نه هغه خوا یوه کلا ده

ښاپیریان پکښې اوسیږي پکښې بل شانته هوا ده

پیره دارېې یوسپین دیودی ورنه وېره د هر چا ده

څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه

داقصه مې اورېدلی په یووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهارکښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې بې تل ګرځي سپين بازان کوي ځارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترېې تورې زلفې   تک سپين مخ بې دليلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ وږمې دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده ويره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هري خواته یې بهیږي   جړوبی اوابشارونه

دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي

دسپین غره تورې لښکرې دښترویې پیرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي

دسپین غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي

نمر لا څرک نه وي وهلی   درنا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځلیږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورخخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شین سحراوشوروشرو دمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې

هرطرف ته دبلبلوتراني وې

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندډېرغنيمت دى
ددې باغ خوږې ميوې ښه لوى نعمت دى

مګرويره ده په کارله صيادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړى په مونږ دوى دغه فضاده
ددوى وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېره
بل په سره اوربانددې نيسي چې کړېږه
کاشکى نه واى پيداشوي انسانان
دادسختوسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غرشو داخه وايې
ته چې دغه شينکى بڼ دارنګه ستايې
داخوخپله هسې نه دى پيداشوى
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلى
که انسان نه وى دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړى خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپېره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزياروېستونکى دهقانان شته
که يووينې تويوي اوخونريزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي
ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دى
دبل لاس ګوره تناکوخخه ډک دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو نندارچیانو

هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو

دهقانان لري په تاسووډېرحقونه

دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر

نه وربښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله

له غلامه چې لباس يې وي حریر

دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووښته به يې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي

په قفس کښې دسرو زرووي زهیر

چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه

راته یاد داسارت شي بدتاثیر

همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي

اوبنکې يې بالښت دخان اومیر

له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي

بې وزروپه هواڅې لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته　　دګلوخواکښې بلبلان نشته

نداري شته دي سترګوردپاره　　دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي　　مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم　　تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی　　میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي　　په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی　　ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې　　سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي　　دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لري
کړي پيداځانته دروح نوري وزري

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون شه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کيد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بليږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېليږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مرينه

سوزوساز د زندګۍ نه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم
دخيل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانديې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوږېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندېې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل(۱) په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شوېده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زیړې پاڼي چې رېږي خو رالویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب تړاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسي چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدایان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرځېدونکې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخیردي زیات شه یوپه سله

زېړنارنج دي په شنوپاڼوکښې داوایي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ
که پوهېږئ خپل قیمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلایي کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شویدي باغونه
په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوېږي
سوړتنور دغریبانو تنورې تودېږي

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و

په سړوکښې سره لمبه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې

کله سیوری کله اوروي په دېروکښې

کله پاني دي په کارکله لرګی

هرخه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه

له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه

دلاله زړګی شه تورله ډېره غمه

له ناکامه دصحرالورته مایل شه

نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې

چې داځای وحق زما ولې دبل شه

آسمان هم له قهره شین شه چې داولې

په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه

دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی

چاچې کړله سرلویی راته خجل شه

زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې

همدغه عمل دده مخکښې حایل شه

داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې

د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید

دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید

نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید

دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید

په طلسم رانه حسن زړګی وېوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید

راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غونډې سلطان مې نوکرولید

دواړه وروځې یې لیندی بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید

لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت" ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې

خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواكښې ټولې لوېدلې

ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېي وشريک يوېي واكدارو

ځينې جګې ځينې ټيټې كوزوپاس وې
لكه ګوتې دېوه وجوددلاس وې

چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه

چنارلوی وشفتالو لكه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و

له يوه سره لويي وه نورڅه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و

دمرغانونغمې وې پكښې ثورازه
هرمرغه موېژانده له خپل اوازه

رنګارنګ ګلونه و يوه چمن كښې
لكه وي چې ولسونه په وطن كښې

هريوبوټی پخپل ځای كښې سربلندو
دباغبان سترګوكښې هريوارجمندو

په حقونوكښې يې نه وڅه توپير
مالياروپه هرې ونې ډېرزهير

يوله بله يې په هرحال كښې شركت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و

لكه باغ يوملكت وګڼه وروره
پكښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره

ونې ډېرې خوباغ يودی كه پوهيږې
كه كوي بل رنګه فكرډېرغوليږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه

بېل رنګونه بېل غړونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی ديو کور وي

ديوې سترګې په کورکښې سپين او تور وي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخار تاجونه

چې پې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه

په ډېرې لوېې قربانۍ پيداشي لوی حقونه

خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه

کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شهکارنه دی

له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره

داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره

دحق ګټلو او دخپلې آزادۍ دپاره

دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره

هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي

په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی

دهرچامرګ دشجاعت او عشق يادګارنه دی

دپتنګ مرګ دمچ مېړي مرګ غوندې خوارنه دی

په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصــــــورمرګ بـــــه ســــتایل کېـــري پــــه دنیاکښــــې مـــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بــــه حقیــــروي مــــرګ او ژونــــدد غــــلام

پـــــه ځــــان وژلوکښـــــې ژونـــــدون دنــــام وننـــــګ وينمـــــه

لـــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپــــــاره جنـــــــګ وينمـــــــه

دېــــــره شــــــانداره کارنامـــــه پــــه هغـــــه درنـــــګ وينمـــــه

چــــې دمظلــــوم لاس دظـــالم پـــــه وينـــو رنـــګ وينمـــــه

هلتـــــــه چــــــې ظلــــــم، تجـــــــاوز، فرعونيـــــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې پــــې همـــــت، ننــــګ وغيـــــرت وي ولاړ

حقيقـــــــت تـــــــريخ دی مګـــــــرزه انکــــــارکولی نشـــــــم

جهـــــان مــــې وينـــــې چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښــــــتنو درانــــــه نومونــــــه ښــــــه ســـــاتلی نشـــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پــــــه برېتــــولاس وهلــــــی نشـــــم

ډېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنيکــــــه يادګارتـــــه ګـــــورم

ډېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تيـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لــــــه پښـــــتو نــــــه دچــــــاويره دچاډارنشــــــته

هغــــــه غيــــــرت هغــــــه هيبــــــت هغــــــه وقارنشــــــته

پـــــه زروتنوکښـــــــې يــــــوتن هــــــم فداکارنشـــــــته

ځکــــــه پـــــه حــــــق دپښــــــتنو بانــــــدې اقرارنشــــــته

هغــــه بــــه څــــه وي چــــې خپــــل حـــق پــــه چــــامنلی نشــــي

يادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پــــــه باجوربانـــــــدې راغلـــــــی څـــــــه بلاوينمـــــــه

لـــــه باجورنــــــه جـــــــوره شــــــوی کربلاوينمـــــــه

پـــــه پـــــاک نامـــــه ډېـــــره ناپاکـــــه نارواوينمـــــه

دبـــــل پـــــه زورمســـــته مغـــــروره مارشــــــالاوينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړيو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري

لکه تونس الجزايردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خيال لري

خوپښتانه په قرباني کښي لېر نيمګړی وينم
دغه دتېروخت توريالی څه قدرستړی وينم

ويده ګوجر

دسيندپه غاړه په شنه ورشوکښي
ګڼوځنګلوکښي په شنو دروکښي
يو دوه ګوجرومېښي پوولي
هريوه خپلي مېښي روزلي
نه يي بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپي به هم لاويښ اوبيدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زيات له پرون شه
څوک چي ساتونکی اونګهبان وي
يوساعت خوب يي زيان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عيب وي له يوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب ويووړنصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزيرېدلې
سپوږمۍ اوستورووړته کتلې
چې ويښ ګوجرکړې مېښ کتې ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې
څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه
هغه چې ويښ شوساله خوبه
ويې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نرکټې راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
وريسې جوړشي بيامتلونه

ناخاپي ګانې

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کاڼی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دې دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډیر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله په پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانوورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
وریه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه
یوناڅاپه ولویدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تیټ دلاندې
همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوویې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ريبي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردې خوښه چې اغزي کرې ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دې خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تکی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولېږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو

نوم پرې کښیږدي درواا وناروا

عقل ثه دی منطق ثه دی حکمت ثه دی

غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم

دادنیاده ګډه وډه تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي

ثه لولی اوبې حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي

چې خواران اوغریبان چاژړولي

نن سبا به داقبا ل له تیلی کوزشي

چاچې ستړی اوستومانه ځغلولي

زمانه به یې دنورو خندنی کا

چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي

له دي خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري

وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې

بیاله نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته
تېت وپاس خراوروښانه ماليدلي
ځکه مازېره بل عالم پورې ترلی
دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   ښومره ډېرکارلرمه
بمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خداېږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلۍ په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمږوشمارلرمه

لاس اوپښې ستړکې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غنې دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا بې دسبا وینم
نوی ژوند راځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومېږي

سوال د مرګ او دژوند پېښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمی ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول ترې ګرېزان دي
لرڅه وغروه ستر ګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وارېدې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلو ښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانو ښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارو ډکه ده داکنده

نورومونږ ځني اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه

خیرخانه ده که غزنې که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی

وه زمونږ ډېوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ

که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هررازپورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوبیږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړی تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سريه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلی نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لیلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو   هم مال ل وزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ

دخپلواکی درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره   دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زرور ورکوو

تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهتروکوو   په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي نابناددې وي   خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښي لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو لره مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولي هوسۍ ولي وزې وزې مرغۍ ولي
ددوى له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدى نشي مرغه ترې الوتى نشي
هېڅ وارېږي خطانه دروميې پخې سترګې ښکاريان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوى له لاسه وينوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وريتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وينمه صياد دام غوړولى دى
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنى کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کما ل که لري مال هرڅومره ډیر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پیژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو وی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکې ډیرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډیرشان وشوکت درلوده
تبره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس یې وینم
په ډیروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم ستركه سوزېده ورځينې

په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګى په شان په چت کښې اېښى

نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه

خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې

شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالى غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالى شپو نه رڼايې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان يوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

خو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وينمه

د تورې بريښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې مو تورې معلقې وې تل

دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دباباګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا

دتورې قدر زمونږ ستركواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوى عادت مونږ پرېښودلى نشو

د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمـــونږ پـــه زړوکښـــې کـــه مـــړې شـــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل كـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

كـــــه پـــــه برهـــــان اودلايلوفيصـــــله ونشـــــوه
غوخـــــه اوپريكـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــــي

ښکاري باز

بـــــــازنيولى پـــــــه منګولوکښـــــــې سيســـــــۍ وه

خونـــــــدوره مـــــــزه داره ښـــــــه مـــــــړۍ وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــــې ځـــــه طمـــــع بـــــې احســـــانه بـــــې منتـــــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې اى بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه ليـــــدلى تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــــه نيســـــــې دهواپرنـــــــدګان تـــــــه

ولـــــې بـــــل مرغـــــه نيـــــولى لـــــه غـــــړۍ تـــــا

ولـــــې ورکړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړۍ تـــــا

تاپخپلـــــــه ولـــــــې نـــــــه خـــــــوره هواکښـــــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــې دې لويـــــه فضاکښـــــې

لـــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــې شـــــوې خـــــلاص تـــــه

څنګـــــه راغلـــــې ورتـــــه بياپـــــه دېـــــراخلاص تـــــه

قـــــدرت تـــــاله درکـــــړى لـــــوى وزرونـــــه

ســـــتا پروازلانـــــدې خـــــداى كـــــړى اوچـــــت غرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارښې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږي
دانسان حضورته خپله راتېېږي
پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړي
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړي
په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته ولې شپه او ورځ ځوریږې
راته ووایه څه غواړې په څه بانـدې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مروریې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

۱ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه ازولو   التفات اوو فاغواړې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړې
یاپیاله له میوډکه   له پیمخې اشناغواړې
یاسازونه سرو دونه   یادمینې دنیا غواړې

دسکوت طلسم مات کړه راته وو ایه احوال خپل
له هیچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزوما ل خپل

ددردمنو په حال ژاړې   که په کونه ږویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرار کړې   په فریاد بې نوایانو
هرطرف ناري سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وری   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد وروره مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښې
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې — لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې — په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخي نشته — ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا څپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس — لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوړي مړی دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي — که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه ورورد بل ورورما ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد نه خجل په خیانت دی
ځوېې لاس برنه وي دوست وي چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزورودې پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه یاتوتي غوندې رنګین شه
ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کره سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمي اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سرباز ي زمونږ هنردی   توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تیغه وي مړشوی په تخته باندې لوخیږي

توره حق اوحقیقت دی   شریعت پري رڼا کیږي
توري شپې دولسونو   بې له دي نه سباکیږي
همدغه شرف پې بس دی   چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیوپه حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتیري توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودي تل رحمت وي   چې قایم پري عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره نښه ده دپره ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلیوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره   په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتیري توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسیدلي
حق پالونکوتوریالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام بې   په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه   یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کیږي   خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرځه جهانګیران دي

تول د توري په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې هیڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې پې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهېږې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه مورد ځوی سرته ږدې تول توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې یادېږي په سندرواوپه وېر"
دهر نشې ورکولی دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسېږه
که ږلې اوتندراوري له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای تینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختېک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېږه واږه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوخوواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بیل بیل قسم امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو امیدواردننداري دي
دچامال اودولت خوښ دی په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره سنجولي څه چارې دي

له هغوزړونوڅاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

نه خبرپه دغه رازشه ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته وباسه دزړه له کوره

ته بې ناست هغې بیړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بېلیږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غږیږو   مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږواړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله دېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنایسته ټوکی

دنادان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفـــــــاني دريــــــــاب کښـــــــي دمظلـــــــــوم اوښـــــــکې

ددنيــــــــــا بحرډنــــــــــــډوکی ورتـــــــــــه ښــــــــــکاري

چـــــي خپـــــل نفـــس نشـــي وژلـــــی کــــه ســــل وژنــــي

نـــــــا توانــــــــه وېرنــــــــــدونکی ورتــــــــه ښــــــــکاري

ددنيــــــــــــا فـــــــــــــــاني عيشـــــــــــــونه نعمتونــــــــــــــه

دســــــــپي مخکښــــــــــي پــــــــــروت هــــــــډوکی ورتــــــه ښـــــــکاري

څه ګورم

ګـــــورم جهـــــان کښـــــي څــــوک کعبــــه ځينـــــي بوتـــــان جــــوړوي

غلطـــــه پوهـــــه لـــــه ســـــړی ځنـــــي شــــيطان جـــــــوړوي

دســـــړوکاردی چـــــي دخپـــــل وطـــــن کارونـــــه کــــړي جــــــوړ

جونـــــه اوپېغلـــــــي ســـــــينګارونه کـــــوي ځـــــــان جـــــــوړوي

تهــــــذيب ضــــــــروردی نظافـــــــت اوښــــــه لبـــــاس دی پـــــه کـــــار

فېشـــــن چــــي زيــــــات شـــــي لــــه ځلموبـــــازينګران جـــــوړوي

دودانـــــــــــی اميدلـــــــــــه هرچانـــــــــه کېـــــــــدلی نشــــــــــي

لــــــه خاوروګټوښـــــــه کورونــــــه معمـــــــــاران جـــــــــوړوي

چــــــي انســــــاني رڼــــــا پيداشــــــي پــــــه مغزوکښـــــي دڅــــــا

هغــــه کوښــــښ کــــړي پـــه عـــــالم کښــــي انســــانان جــــــوړوي

ډېرتفـــــــاوت شـــــته پـــــه انســـــان کښـــــي دمعناپـــــه لحــــاظ

واړه مشـــــــغول دي ځينـــــــي ځـــــــان ځينـــــي جهـــــان جــــــوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکوو ي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی

زه بې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په وهیرم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې پې دحال په ژبه باندې
غریبې په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې خوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رتېل کېږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دېردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې منې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچا سره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګـــــی لـــه اوښــــکوګرځي وريځـــــې پــــه آســـــمان کښـــــې بيـــــا

خـــــــــه ژړاملګـــــــــــرې ده دژونــــــــــــديوې بربښناســــــــــــــره

ټــــول بـــــاغ ژړيـــــدلی ځکــــه اوښـــــکې دې دګــــل پــــه مـــــخ

ډيرلکــــــــــه لا لــــــــه داغلــــــــی زړونـــــــه شـــــــته صحراســـــــره

نــــه ښـــايې انســـان تــــه چـــې دبـــل پـــه غـــم غمجـــن نشـــې

لويـــــه بـــــدبختې ده کـــــه خــــوک نـــــه ژاړې لــــــه چاســــــره

داســـــې بــــې غمــــې دې خــــدای پــــه هـــيڅ کورکښــــې پيـــــدانکړې

يوکورکښـــــې چــــې ويــــروې اوبــــل خانــــدې لــــه ليلاســــره

حسن اونظر

دړانــــــــده بـــــــدای پـــــه کورکښــــــې ښايســـــــته ښـــــکلی لـــــيلاوه

دنظرخاونــــــد خـــــوک نـــــه و، بيهـــــوده يـــــې تجـــــلا وه

ډيـــــــوه بلـــــــه وه دحســــــــن مګرعشـــــــق ورســــــره نــــــه و

بـــــــې پتنګــــــه ســـــــوزيدله شـــــــمع ځکــــــه پــــــه ژړاوه

دســـــــــــپين مـــــــــــخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروســـــــــــــــترګو

خـــــه قيمـــــت اوقدرنـــــــه و، زړه کښــــــې مينــــــه ددنيـــــاوه

دښايســــــــت نــــــوی بهـــــــارو، دګلزارجـــــــوش اوځـــــــواني وه

بينــــــايي د ذوق هــــــيڅ نــــــه وه پــــــه بــــل ږول مشـــــغولاوه

دګـــــل لورتـــــه کتـــــل نــــــه و، بهارخوشــــــې تيرېـــــدلو

دمېووانتظـــــــار ډيـــــرو دمـــــــادي ګټـــــې ســـــــوداوه

دښـــــکلا مېـــــرمن خپـــــه وه، دجمــــا ل خــــه قدرنــــه و

بصــــيرت تــــه وه محتاجــــه پــــه نظرپســــې شــــيداوه

مــــا ل دولــــت لــــه حــــده تيــــرو،واک يــــې خپــــل وهرخــــه ډيــــرو

مګــــــــرداد ش کتلــــــــو اوشـــــــــعوريه تمنـــــــــاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلى دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو يې لوى بولي هغه بل ورته وړوکى وايي

خېټه يې لويه اوکړه يې وږه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردى هرڅه ډېروركړه

مزدوران وږي دي يوه بي بي مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تودى تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې ښخېدلى ترې پيړه ده ډېره

کوربې دى نوى کالي نوي دي موټرنوى دى

فکريې زوردى خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوى مړى خداى نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې دېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به ېې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لږنظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچې ابښې داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اميل کښې پې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی پې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمني

ورودې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستی کښې اميل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورديٍ مېچنې ګرزوي خوردي منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړي دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سينګاره سره

زمونږله حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سيګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ربياره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکره په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وی

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه يم اوته به يې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غونډې لرې
زه درنزدې شم ته وایې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښېږدمه ګلونه
ته راته وایې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ماپې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وایې نه یم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرخه وایم
ډېره دې زیاته له حده ستایم
ته راته وایې چې زه خوستا یم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډیروېریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غوارم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډیوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي

ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلی دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وايمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې ليدلی خدايږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دويلوهغه څه چې ماليدلي دي

زه يې په ليدلواو ويلوګناهګارشومه

نوريې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه يمه خاين په خيانت دنوروپوه يمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي تيټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هيڅ اميدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنيتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل رياست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل يې ماپه خوب کښې پرېشان ليدلی دی

ستابخت خومې رقيبه دغه شان ليدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

ټيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دې تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې دېوې مندې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک خيرې ګريوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

داپازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني ډېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه بې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاورونبایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ما چې په نظردمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانددي رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوځوي سرعدالت دی
دېوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دي رازښه پوهيدلی نن "الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرى وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړى پې پيتې وي دوى ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډى صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراتې شودې هګى وي

په هره ورځ پيروى شيرچايونه په چرګى وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرى وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردى ددې بل ولې داحال دى

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه پېې کووګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي دریدلی ډېرکږیږي اوټېټیږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلیږي

اوضاع اوحرکات یې ټیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن ویښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

یـــوه ســـرې بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي

دســـکندرله ســـده تینـــګ دی یوپـــه ســـله تقلیـــد

دارازســـدونه خاونـــدان دتینـــګ ایمـــان مـــاتوي

دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قیدونـــه

کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــیطان مـــاتوي

دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کېـــږي دحـــق پالنـــه

لښـــکر دظلـــم ومعصـــیت ابـــن عمـــران مـــاتوي

پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکیږي

بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي

دپلارنیکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقیقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپرېـــږده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــه لحاظونـــــه مـــــه کـــــړه
دحـــــــق ورمېږمراعاتونـــــه دانســـــان مـــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه خنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــــوهیږې؟ چـــــې ګردونوکښـــــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده

چې بې خپل کالي خنډلی په څوواړو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوښت باندې بې پروت دلاري ګردو

ماوې څه دې ولېدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې بې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت بې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي بې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داېې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکـــــه بـــــوی چـــــي لـــــه ګلشــــــنه راجداشـــــــي

يابخارلـــــــــــــــه دريابونوپــــــــــــــه هواشـــــــــــــي

يـــــوه ورځ بـــــه هـــــم زمـــــونږ لـــــه خـــــاورو دوړو

يـــــوګرد پورتـــــه لـــــه صـــــحرانه ددنيـــــا شـــــي

فرداوملت

(۱)

پـــــــــــه زرګونوکلوژونـــــــــــــــدکړي ملتونـــــــــــــه

پـــــــه قرنـــــــو قرنـــــــي حُملـــــــي وي ولســـــــونه

د افـــــــــــرادو دعـــــــــروج هســـــــــي مثـــــــال دی

لکـــــه وي چـــــي دريـــــابو نوکښـــــي موجونـــــه

(۲)

پــــــه اســــــلام کښــــــي فردتــــــابع دجمعيــــــت دی

دملـــــــــــت اجمـــــــــاع قـــــــــانون دشـــــــــريعت دی

پـــــــس دخـــــــدای اودرســـــــول لـــــــه امرونهـــــــی

دښـــوبدومعيارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزو په پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه توله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زېږنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کېږي
سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه بې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانـدي کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم
دښایست قدرمي هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديموکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یا خوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ ي سحروي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلېخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که پې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې بې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخو زره نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانزدې کېږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکېږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکريوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
يومنګی دډکېدووخت کښې ويل
تړي نه يواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتړی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
وږو ترږوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی
که په لوږه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تيلى واخيست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحاليږي
ستاله باغه دبهارورمه تاويږي
ښايسته جونې ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنياده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاټيټه کړه خپل کارته غفلت مکړه
بيا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځاى شوه ښه نظرپيداشو
ښايست پې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغو ټولونه بياشعراو هنرپيداشو

مات ګودړی

(۱)

دګودړيه غاړه پروت و مات ګودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويلى زه وم روغ منګى کلال جوړکړى

دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمى کړم

يوې پېغلې په اوږوومه راوړى

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دى

مات کودړى سره هم دعشق داستان دى

ډېرمين په دې کودردي يوځاى شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبيان دى

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوځوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليونى شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشې دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلى سپين ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميـــــدي ثـــــوك لـــــه مانـــــه هـــــيڅ نـــــه كانـــــدى

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرځومره لوی حکمت دی
ژوند دپاره ډېر ضرور دا حرارت دی
مګر ګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند اینښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمرد ژوند ګوهر شته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثر شته
په جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحر شته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شــــپې او ورځـــــې هغـــــه ســـــپین اوتوردپـــــوان دي

(۲)

ځـــــه چـــــې غوښـــــتی ســـــلیمان دســـــبا ښـــــارنه

تـــــه پـــــې مـــــومې دســـــبا ورځـــــې لـــــه کارنـــــه

دبلقـــــیس تخـــــت بـــــه دســـــترګو رپ کښـــــې راوړی

دا امیـــــدکېږي دشـــــپو ورځولـــــه زیارنـــــه

حقیقت

(۱)

کبـــــان وایـــــي ژوندپیـــــدادی لـــــه دریابـــــه

ســـــمندروایي چـــــې دی داورلـــــه تابـــــه

لټـــــوي پـــــې دهوامرغـــــان هواکښـــــې

حقیقـــــت ورک دی ددهرلـــــه کتابـــــه

(۲)

بلبـــــل وایـــــي دګـــــل رنـــــګ دی دســـــتایلو

نســـــیم وایـــــي خوشـــــبویي بویـــــه دورلـــــو

فیصـــــله درنـــــګ وبـــــوی شـــــوله مشـــــکله

ســـــرګردانه کـــــږ نســـــیم شـــــوردبلبلو

(۳)

ځینـــــې وایـــــي غـــــوټۍ خانـــــدي هوســـــېږي

زړه تنګـــــی نـــــه نجـــــات مـــــومي چـــــې غـــــوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــې نـــــوروايي لــــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــــى نـــــه
زړه بــــــې چــــوي اوګريـــــوان بـــــې ځيـــــرى کېـــــړي

ثواب

دبــــــــــــــــــډای ثـــــــــــــــواب دورى مـــــــــــــــــېرو ل دى

دفقيرثـــــــــــــواب روږې خــــــــــــــداى تــــــــــه نيــــــــــو ل دى

غــــــازي وژنـــــــي بـــــــل ســــــــړى ثـــــــواب دپــــــاره

دشـــــــــهيدثواب خپـــــــل ځــــــــان پـــــــه بــــــل وژ ل دى

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــې فکــــــردوطن پــــــه زړه کښـــــي مينـــــه ديـــــار

دزوراوظلـــــــــــــم لــــــــــوى دښـــــــــــمن دازادى طرفـــــــــــــدار

پـــــــــه حــــــــــق ويلومـــــــــــاتوي بــــــــت اوطلســـــــــم دډار

شــــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دى همدغســــــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيرى د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړى رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنې دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د ادارى په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادی پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولني علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هئیت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وينا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library